

Den danske Rødliste

Rødlistevurdering af plante-, svampe- og dyrearter

V. Peter Wind

Seniorbiolog

Danmarks Miljøundersøgelser,
Vildtbiologi og Biodiversitet

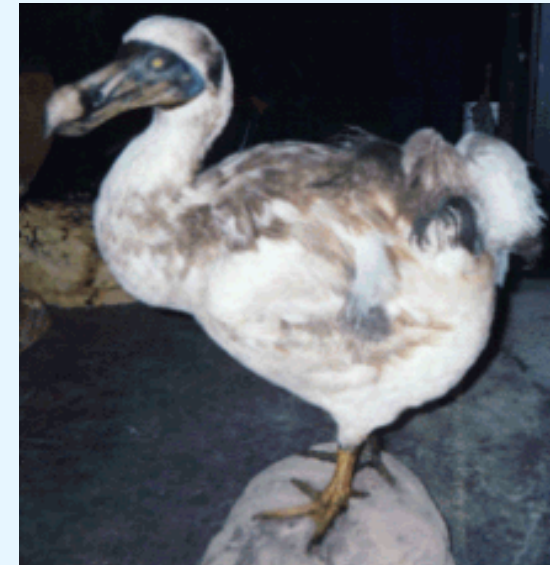
pwi@dmu.dk

Hvad er en rødlistevurdering?

At foretage en vurdering af plante-, svampe- og dyrearternes risiko for at uddø!

“Extinction is forever”

Rødlistevurderingsystem

- › **Systemet til rødlistevurdering er udviklet af IUCN (the World Conservation Union)**
- › **Globalt system**
- › **Internationalt anerkendte kriterier**
- › **Ensartede kategorier**
- › **Kriteriedokumentation**

IUCNs kategorier

Uddød globalt, EX (Extinct)

Uddød i vild tilstand, EW (Extinct in the Wild)

Forsvundet, RE (Regionally Extinct)

Kritisk truet, CR (Critically Endangered)

Moderat truet, EN (Endangered)

Sårbar, VU (Vulnerable)

Næsten truet, NT (Near Threatened)

Ikke truet, LC (Least Concern)

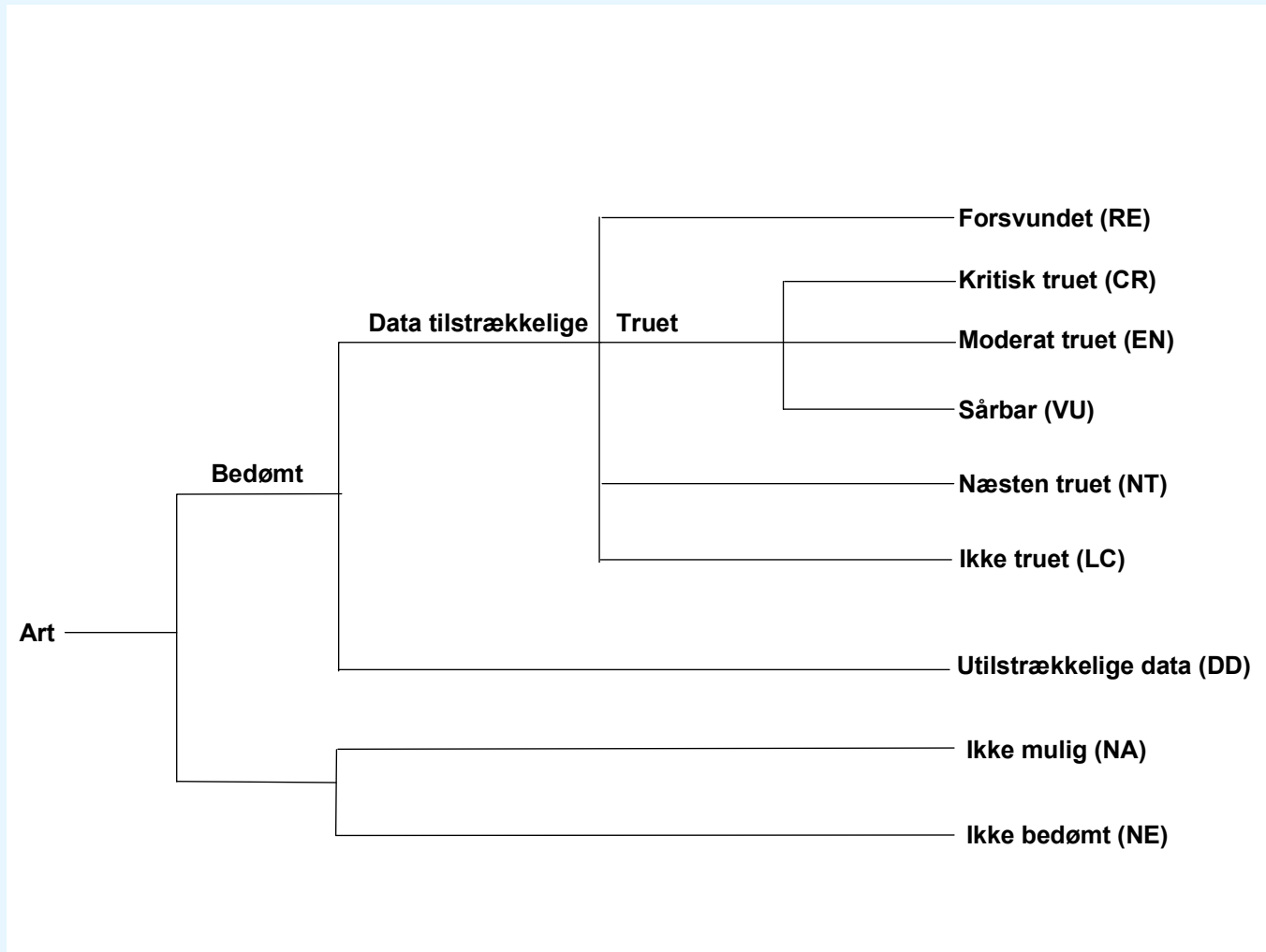
Utilstrækkelige data, DD (Data Deficient)

Vurdering ikke mulig, NA (Not Applicable)

Ikke bedømt, NE (Not Evaluated)

IUCNs rødlistestystem

Rødlistesystemets struktur på nationalt niveau

IUCNs kriterier

- A. Tilbagegang i bestandsstørrelse**
- B. Geografisk udbredelse**
- C. Bestandsstørrelse**
- D. Bestandsstørrelse meget lille**
- E. Kvantitativ analyse**

Fremgangsmåde ved national rødlistevurdering

1. trin

Rødlistevurdering på globalt niveau

2. trin

National vurdering

- **Opkategorisering**
- **Uændret kategori**
- **Nedkategorisering**

Kriteriedokumentation

Bestanden - status

Individ – kønsmodne individer

Bestandsstørrelse

Bestandsudvikling

- **Bestandsfremgang**
- **Bestandsligevægt**
- **Bestandstilbagegang**

Generationstid

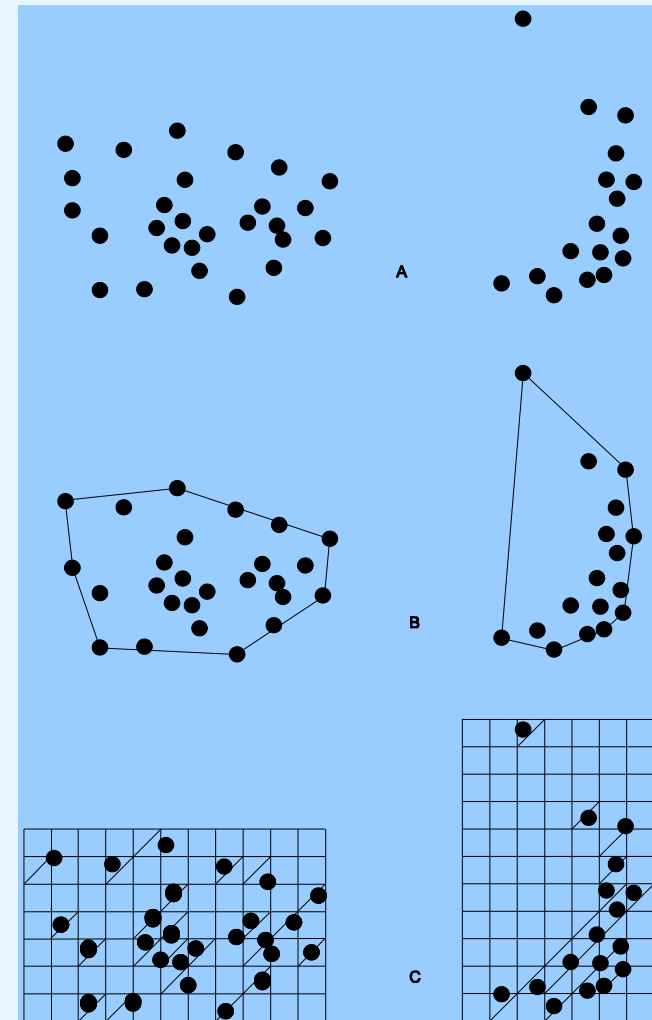

Kriteriedokumentation - udbredelse

To arters udbredelses-mønstre

Udbredelsesareal (extent of occurrence)

Forekomstareal (area of occupancy)

Kriteriedokumentation

Levesteder

Dansk standard f.eks.

A – agerland

D – klit

H – hede

S – skov

Negative påvirkninger

International standard

National anvendelsen af kriterierne

- › **Naturligt forekommende arter**
- › **10 års forekomst som ynglende**
- › **Trækkende arter**
  - › Den danske bestand udveksler gener med andre bestande på overvintringsstederne
  - › Dyrene befinder sig udenfor Danmarks grænser en stor del af året
- › **Arters sjældenhed er naturligt**
- › **Danmark ligger på grænsen for mange arters udbredelse**
- › **Regelmæssig forekomst**

Rødlistevurderingsarbejdet i Danmark

- › **National forpligtigelse til at fremstille en fortegnelse over truede plante- og dyrearter ifølge Biodiversitetskonventionen**
- › **Ansvarlige danske myndighed er DMUs fagdatacenter for biodiversitet og terrestrisk natur**
- › **Rådgivende udvalg: repræsentanter fra miljøministeriet, amter, museer, universiteter og NGO**
- › **Den danske Rødliste: <http://redlist.dmu.dk>**
- › **Danmarks Miljøportal: <http://www.naturdata.dk>**

Status for Den danske Rødliste

- › **9.494 af Danmarks ca. 33.000 arter er blevet rødlistevurderet 2003-2009**
- › **6 årig cyklus med årlig opdateringer**
- › **Bidrag fra:**
  - › **DMUs medarbejdere**
  - › **Andre universiteter**
  - › **Naturhistoriske museer**
  - › **NGO'er**
  - › **Uafhængige artseksperter**

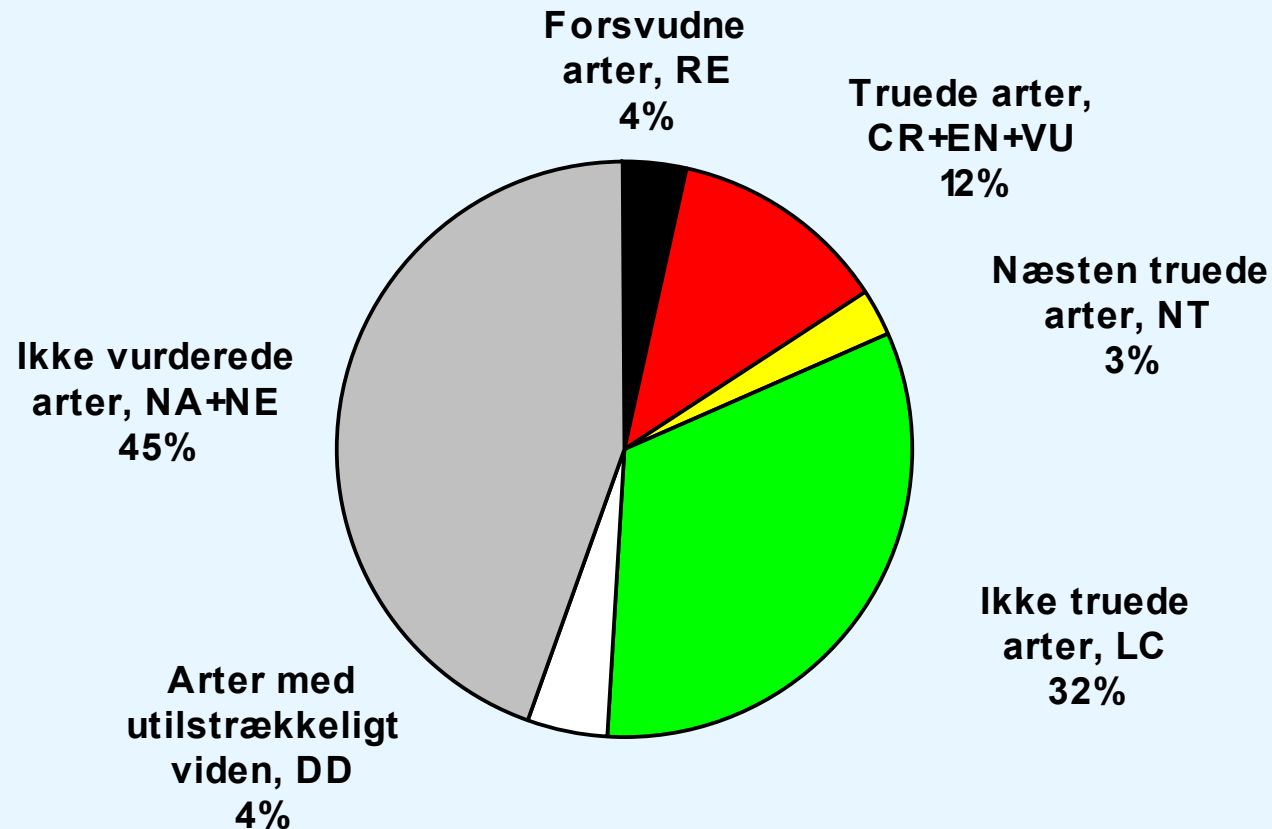
Antallet af arter i Danmark

Gruppe	Antal arter	Gruppe	Antal arter
Pattedyr	67	Alger	~ 500
Fugle	209	Svampe	~ 6.000
Krybdyr	8	Laver	~ 950
Padder	15	Mosser	617
Fisk	167	Karplanter	~ 2.600
Invertebrater	~ 23.500	Arter i alt	~ 35.000

Antallet af rødlistevurderede arter 2008-09

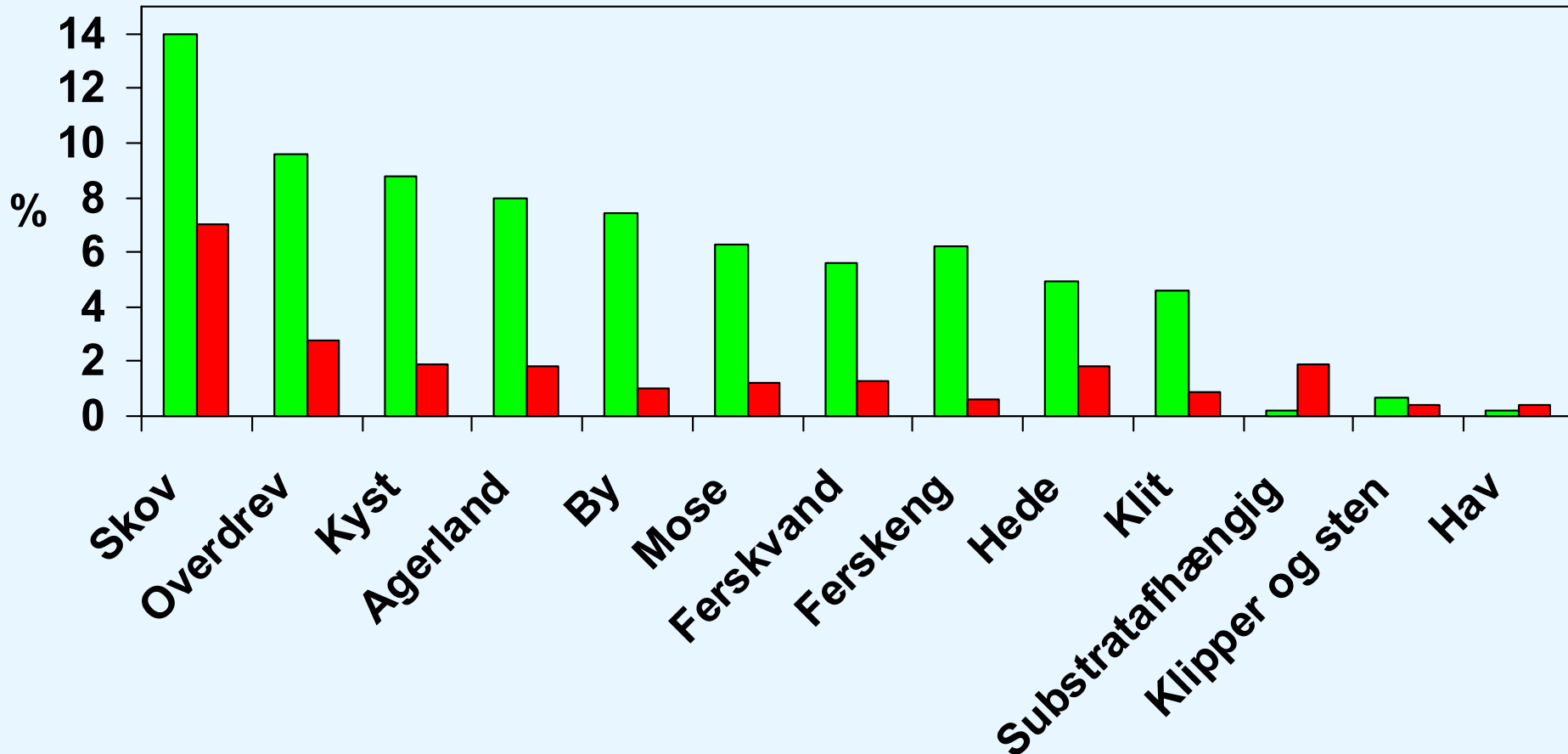
Gruppe	Antal arter	Gruppe	Antal arter
Pattedyr	(67) 67	Alger	(500) 0
Fugle	(209) 0	Svampe	(6.000) 47
Krybdyr	(8) 0	Laver	(950) 325
Padder	(15) 0	Mosser	(617) 0
Ferskvandsfisk	(167) 55	Karplanter	(2.600) 1.505
Invertebrater	(23.500) 703	Arter i alt	(35.000) 2.702

Status for rødlistevurderingerne i 2008-09

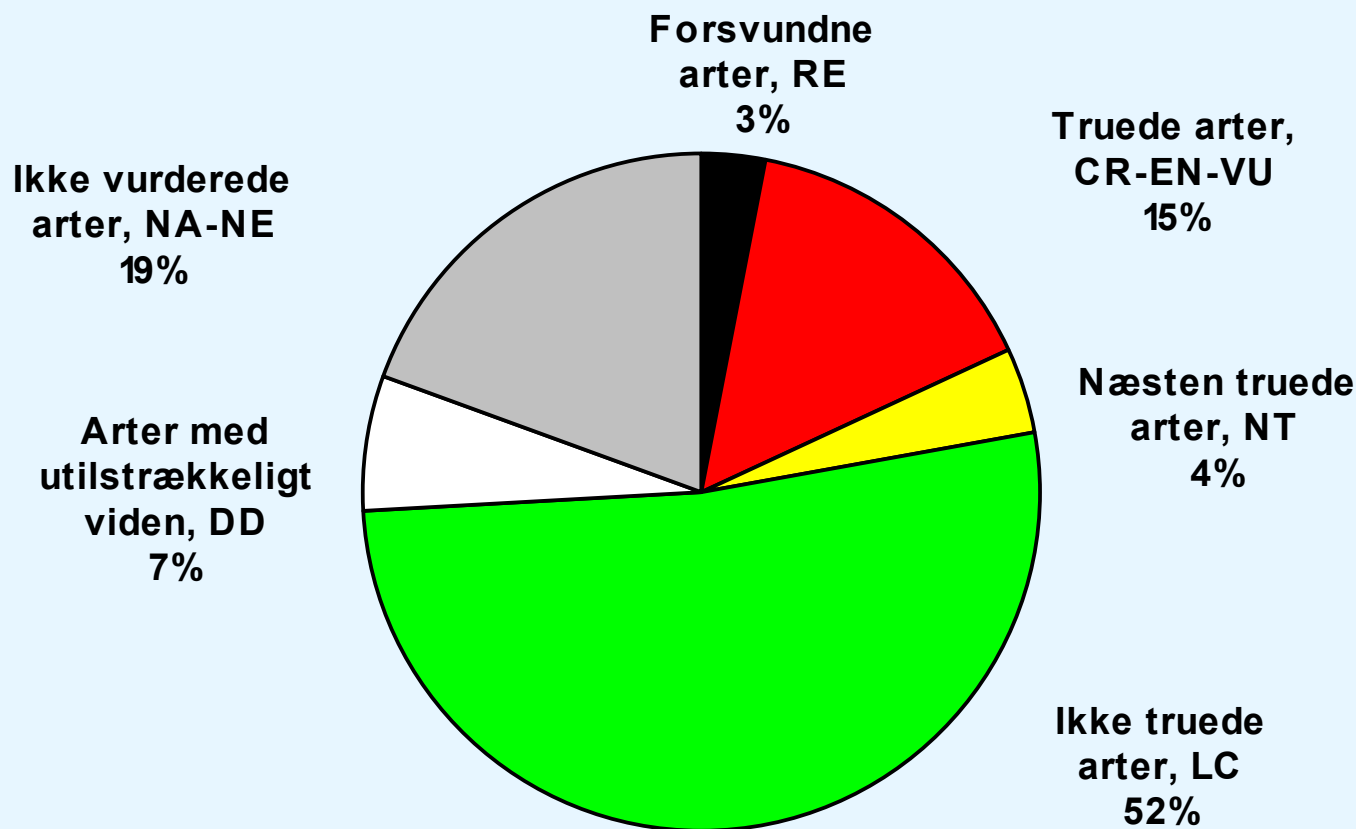
Arternes fordeling på levesteder 2008-09

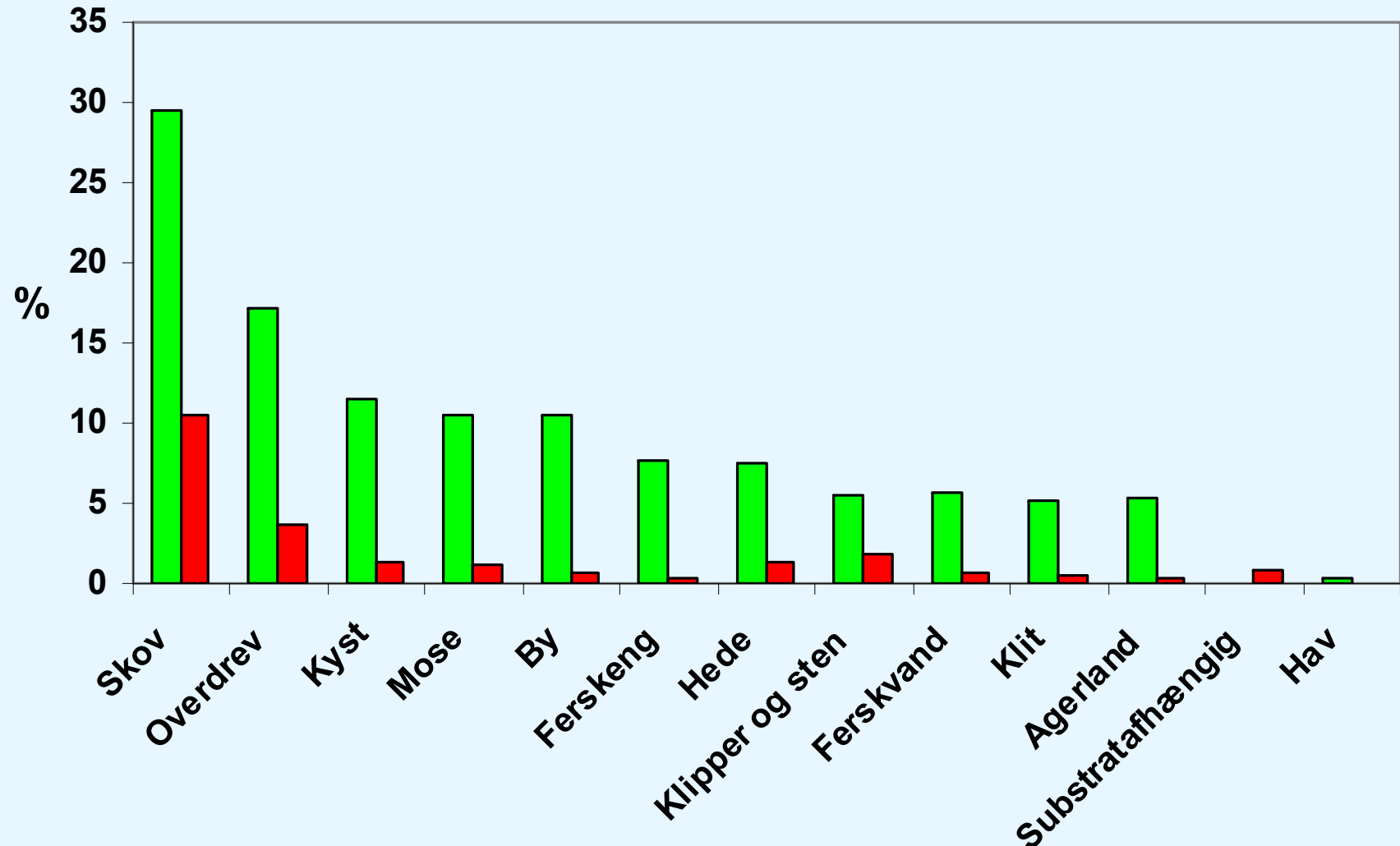
Antallet af rødlistevurderede arter 2003-2009

Gruppe	Antal arter	Gruppe	Antal arter
Pattedyr	(67) 67	Alger	(500) 0
Fugle	(209) 209	Svampe	(6.000) 2.916
Krybdyr	(8) 8	Laver	(950) 475
Padder	(15) 15	Mosser	(617) 0
Fisk (ferskvand)	(167) 55	Karplanter	(3.000) 2.017
Invertebrater	(23.500) 3.732	Arter i alt	(35.000) 9.494

Rødlitestatus 2003-2009 for vurdering af 9.494 arter

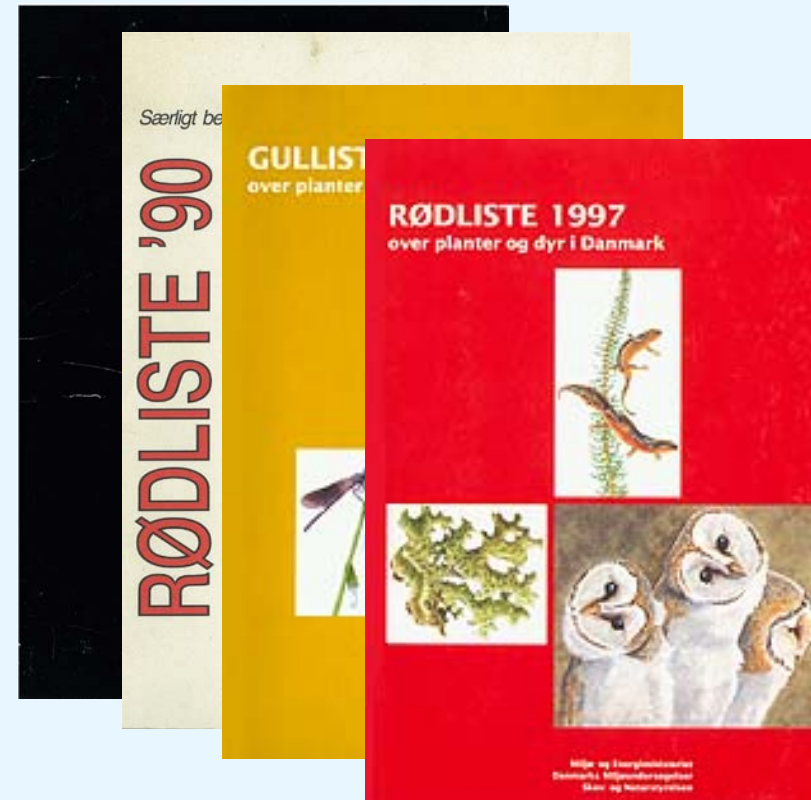

Arternes fordeling på levesteder 2003-09

Danske rødlister

- › Før 1986 – div. lister udgivet af NGO
- › Truede planter og dyr i Danmark 1986
- › Rødliste '90 (1991)
- › Rød- og Gulliste 1997
(1998)
- › Fra 2003 på internettet
- › 2010 publikation i
Miljøbiblioteket

Tak for opmærksomheden

- › De forsvundne danske orkidéarter og jeg takker for opmærksomheden.

› Poselæbe

Skrueaks

Ridder-Gøgeurt